

AKTUALNO Vprašanje

Volitve v občinske zbole so za nami, v soboto, 26. in v nedeljo 27. oktobra pa bodo izbrali odbornike za zbole proizvajalcev še volivci - proizvajalci. Na Okrajnem sindikalnem sreču v Kranju smo se pozaniali, kako so posamezne proizvajalske skupine na zbole pripravljene, kakšna je izbira kandidatov, kaj so obravnavali na zborih volivcev in podobno. Prejeli smo tole pojasnilo:

»Proizvajalci so imeli v kranjskem okraju 165 zborov volivcev. Enajst od teh ni bilo sklepnih (kmetijska skupina in skupina zasebnih obrtnikov), sicer pa je bila udeležba precej večja kot na zborih na terenu. Povprečno je bilo navzočih 60% volivcev. Zbori so bili z nekaj izjemami dobro pripravljeni. Volivci se na njih razpravljali o komunalnih zadevah, o gospodarjenju podjetij, o gradnji stanovanj itd. V kmetijski skupini so se zanimali predvsem za davčno politiko, za ure-

ditev katastra, za perspektive kmetijskih zadrug in možnosti investiranja.

Kandidati za zbole proizvajalcev so po letih nekaj mlajši od kandidatov za občinske zbole. Od 627 predlaganih jih bodo izvolili 298. Mladincev do 25. leta kandidira 44 ali 7%, do 30. leta 115, žena pa 67 ali 10,7%. Večino kandidatov so volivci izbrali iz vrsti neposrednih proizvajalcev. Delavcev je 547, kmetov 86, obrtnikov 38 in uslužbenec 156.«

-ey

AKTUALNO Vprašanje

ZDAJ UPORABIMO POBODE VOLIVCEV

OB PREDLOGU PROGRAMA DELA OBLO KRAJN

GLAS GORENJSKE

GLASILLO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNICH LJUDI ZA GORENJSKO

LETNO — ST. 83 — CENA DIN 10.—

Kranj, 25. oktobra 1957

Udeležba pri volitvah

v občinske zbole
v okraju Kranj 84,43%

Občina	Štev. volilnih upravičencov	Glasovalo		Nevelj. glasovnic	
		Število	%	Število	%
BLED	6.240	5.316	85,19	299	5,62
BOHINJ	3.942	3.114	89,17	139	4,46
CERKLJE	3.283	2.234	68,05	153	6,85
GORENJA VAS	3.966	3.141	79,20	107	3,41
JESENICE	16.111	14.008	86,95	897	6,40
KRANJ	27.920	23.194	83,07	1768	7,62
RADOVLJICA	7.747	6.779	87,50	370	5,46
SKOFJA LOKA	7.367	6.331	85,94	316	4,90
TRŽIČ	7.197	6.306	87,62	442	7,01
ŽELEZNIKI	4.184	3.421	81,76	98	2,86
ŽIRI	2.418	2.080	86,02	86	4,13
Skupaj	89.925	75.924	84,43	4675	6,16

O sliki in besedi

To dni so bila v delovnih kolektivih številna zborovanja kot priprava na volitve v občinske zbole proizvajalcev. V »Iskri« je na zboru govoril ljudski poslanec tov. Boris Žihrl (desno), v tovarni »IBI« Kranj pa ljudski poslanec Roman Albreht

Bralce bo gotovo zanimal tudi socialni sestav izvoljenih kandidatov. — Med njimi so 103 delavci, 78 kmetov, 98 uslužbenec, 9 obrtnikov, 4 upokojenci in ena gospodinja. Kljub temu, da je kandidiralo precej žena, je bilo izvoljenih le 10, mladincev do 25. leta starosti pa komaj 6. Članov Zveze komunistov je 136.

Na nedeljskih volitvah v občinske zbole so v kranjskem okraju zabeležili v celoti vzeto 84,43% udeležbo. Točno tolkšen je tudi odstotek volilne udeležbe v LR Sloveniji. To je kar lep rezultat, posebno še, če upoštevamo veliko število opravičeno odsotnih, bodisi zaradi bolezni (grips), bodisi zaradi drugih vzrokov. Tajnik okrajne volilne komisije tov. Pavle Zupančič sodi o organizacijsko-tehničnem delu občinskih komisij takole:

»Občinske volilne komisije so pri teh volitvah prvič prevzale nase vso težo dela, medtem ko je bila naloga okrajne komisije le ta, da jih nadzoruje in jim v primeru potrebe nudi svojo pomoč. Na splošno lahko trdim, da so občinske komisije svojo nalogo dobro opravile, nekatero med njimi naravnost odlično. V času predvolilnih priprav kakor tudi med potekom volitev nismo imeli nobenega primera, ko bi moralna naša komisija posredovati. Menim, da je to zadosten do-

kaz za dobro delo komisij v posameznih občinah.

Glavna hiba so bili tudi pri teh volitvah pomanjkljivo sestavljeni volilni imeniki, predvsem v Kranju, Skofji Loki, na Bledu in v Cerkljah. Zabeležili smo vrsto primerov, ko so bili volivci nepravilno vpisani al pa splošne. Polovico teh pomanjkljivosti je treba pripisati objektivnim razlogom, pol pa malomarnosti tistih, ki so imenike sestavljali. Organizacijskih predprprav na volitve smo se namreč lotili dovolj zgodaj, 2. avgusta. Nekatere občine so to časovno prednost žal zamenile in tako do 16. septembra niso imeli brezhibno urejenih imenikov. Napake bodo verjetno tudi v imenikih proizvajalcev, vendar upam, da jih sprito meseč dani daljšega roka za popravke le ne bo toliko. Razen tega je le-te v podjetjih laže sestavljati.

Volitve so na večini volišč potekale v redu. Naša komisija je ugotovila le nekaj primerov, ko so volilni odbori premalo pazili na tajnost. Zgodilo se je tudi, da je volilni odbor nepravilno tolmačil volivcem, koliko kandidatov naj volijo. Ponovno volitve bodo 3. novembra v dveh volilnih enotah, v Cerkljah za 4 odbornike in v eni volilni enoti v Kranju za enega odbornika, ker kandidati niso dobili dovolj glasov.

Predlagani program govori o razvijanju občin kot osnovne družbeno-ekonomske skupnosti, o organizaciji in delu občinskih organov, o usmerjanju občinskega gospodarstva, o urbanizmu, gradbeništvu in komunalnih zadevah, o gradnji in razdeljevanju stanovanj, o šolstvu, ljudski prosveti in telesni vzgoji ter o zdravstvu in socialnem varstvu. Program zelo konkretno govori o nalogah na posameznih delovnih področjih, daslavno ne zahaja v nepotrebo drobnjakarstvo. Volivci morejo iz tega predloga programa izluščiti jasno podobo bodočega razvoja občine ter bodo zato bržkone bolj in tudi laže sodelovali tudi pri čisto konkretnem ureševanju posameznih nalog iz programa. Takšno povečano sodelovanje volivcev pa pomeni najsolidnejšo krepitev komunalnega sistema.

Zaleti bi bilo, da bi pobudo Občinskega odbora SZDL Kranj povzeli tudi v drugih gorenjskih občinah. Z.

**Več kot polovico
novih odbornikov
v blejski občini**

Občinski odbor blejskega občinskega odbora bo imel 28 članov. Od teh je bilo minulo nedeljo izvoljenih 16 povsem novih odbornikov. 20 odbornikov je članov ZK. Do 30. leta starosti so izvoljeni 3 odborniki. Zanimivo je tudi, da je od predlaganih kandidatov bila samo 1 ženska izbrana za odbornico. — Med izvoljenimi odborniki je največ uslužbenec, in sicer 11, 6 je delavcev, 9 kmetov, 1 obrtnik, 1 ostali poklici.

Od skupnih 6.240 volivcev jih je volilo 5.316 ali 85,2%. Iz opravičenih vzrokov jih ni volilo 924 ali 14,8%. Največjo udeležbo na volitvah je dosegla 11. volilna enota v Poljšici, ki je zabeležila 89,6% (z opravičeno odsotnimi 90,4%). Najnižji pa jih je volilo v Ribnem, in sicer 76,3%. —jb

naš razgovor

Gibčneje urejati žgoča vprašanja

V današnji številki predstavljamo bralcem tov. Ing. Alojzijem Poharjem, kandidatu za zbor proizvajalcev iz kolektiva jeseniške železarne. Za nekaj odgovorov na zastavljena vprašanja smo ga zaprosili že tisti dan, ko so ga na zboru volivcev proizvajalcev izbrali za kandidata. Predvsem nas je zanimalo, kaj sodi o delu ObLO in kateri problemi občine najbolj prizadevajo volivce. Iz njegovega odgovora na kratko povzemamo tole:

»Dela ObLO in svetov pravzaprav ne poznam, ker nisem kot ljudski odbornik ozirom član sveta Še nikdar delal. Daleč sem od tega, da bi to lahko ocenjeval im na delo ObLO gledam le kot državljana, ki živi v občinski skupnosti in presoja samo tisti del dejavnosti ljudskega odbora, ki neposredno prizadeva volivce mesta Jesenice. Navedel bom le nekaj stvari, za katere sem prepričan, da zahtevajo takojšnjo rešitev. Na Jesenicah bo treba predvsem smiselno urejati prehrano; tu mislim na način prevoza, skladščenja in prodaje živil. Z gradnjo tržnic ne bomo prišli niti na pol pota. Jesenice so raztegnjeno naselje z več centri in slabimi komunikacijami, zato ni bilo nikdar centralne tržnice in tudi v bodoče verjetno ne bo opravljala

investicij. Ker mesto nima zaledja, tudi ne moremo pričakovati, da bo tržnica zasedena.

Eden važnih problemov, ki se prepočasi in premočno učinkovito rešuje, je šolstvo. Sola bi danes morala biti zgrajena, ne pa, da še razpravljamo o načrtih. Tu smatram, da je žgovor o pomirjanju denarja neutemeljen. Ce ga ni možno dobiti v občini ali okraju, naj bi ga dobiti v republiki. Otroti morajo v redu obiskovati šolo v primernih prostorih in v primerem času. Dvominim tudi, da se stanovanjsko vprašanje rešuje dovolj elastično. Preusmeritev na stolpne hiše je sprito drage gradnje blokov zelo pozitivna, če se bodo stanovanja res pocenila za okoli 40%. Sicer pa tudi kmetje barake ne bi pokvarile sliske mesta in bi za neko obdobje rešilo stanovanjsko krizo. Glavna nujna bodočega ObLO je, da uvede v delo sistematično. Vedeti moramo, kaj hočemo ter kdaj in kako bomo to ustvarili. ObLO mora torej imeti perspektivni plan z določenimi prioritetami za posamezne dejavnosti. O tem naj bi seveda razpravljali tudi zbori volivcev. Ce bo ljudski odbor znal in hotel dobiti z volivci, potem sem prepričan, da bo imel pri delu tudi uspehe. —ey

NADALJNJA POT gospodarskega razvoja Poljanske doline

Ustanovitev samostojnega lesno-predelovalnega obrata ne bi rešila perspektivnega gospodarskega razvoja doline - Proučiti bi bilo treba še ostale možnosti

Gorenjesavska občina je ena izmed redkih občin, ki na svojem področju nima razvite industrije. Na Gorenjskem pa je mimo cerkvene občine edina občina brez industrijskih obratov, če ne upoštevamo poljetja »Marmore v Hotavljah. Stremjenja in težnje občine po razvoju industrije tudi na tem področju lahko samo pozdravimo in skušamo pospeševati čimprejšnjo uresničitev njihovih zamisli. Seveda pa tu ne sme iti za kakršnokoli industrijo, temveč za industrijo, ki bi bila donošena po gospodarnosti in izraženu.

Na nedavni seji Sveta za kmetijstvo in gozdarstvo ter Sveta za industrijo in obrt OLO Kranj so razpravljali tudi o bodočem gospodarskem razvoju zgornje Poljanske doline. Zastopniki gorenjevaške občine oziroma ljudski poslanec Tone Petermajl, so predlagali ustanovitev lesno-predelovalnega obrata na območju zgornje Poljanske doline. To težnje so utemeljili s

tem, da je treba na tem območju na vsak način zaleti z industrijo, ki bi pospešila razvoj občine in povečala narodni dohodek tega predela. Ker pa je nad 50 % zemlje na tem območju pogodne, bi bila torej najbolj primerena lesno-predelovalna industrija. V Poljanski dolini je v pogonu že nekaj vodnih žag za uslužnostno rezanje lesa za domače potrebe. Menili so, da bi novi lesno-predelovalni obrat lahko zaposloval vse do sedaj nezaposlene delavce tega področja in da je v Poljanski dolini tudi dovolj kvalificiranega kadra za to stroko — 5 visoko kvalificiranih in 43 kvalificiranih delavcev.

Elaborator ustanovitev lesno-predelovalnega obrata, kakor tudi dejanske pogoje za ustanovitev tega obrata, je proučil tudi Društvo inženirjev in tehnikov. Iz analize je razvidno, da na tem področju ni pogojev za ustanovitev in razvoj lesno-predelovalne industrije. Razvidno je, da obstaja le tendenca po proizvodnji, bočni proizvodnji, postavki, galerije, furnirja, embalaže, ladješkega poda, gradbenih elementov itd. Vendar je tak način proizvodnje v nasprotju s sodobnim načelom koncentracije lesne industrije in usmerjanja v specializiran način industrijske proizvodnje. Z ozirom na strukturo lesnih surovin predvideni kombinat nima pogojev za razvijanje specialne industrijske proizvodnje, ki jo danes osnovna obstoja vsakega kombinata. Posledica tega bi bila, da bi proizvodnja ostala še vedno obrtniškega značaja.

V okrajnem merilu je najbolj kritično stanje surovinskega začetka za lesno industrijo prava na območju Skofje Loke. Že obstoječa lesna industrija, ki uporablja les Poljanske in Selške doline ter neposredno kranjskega območja, se je morala že tako združiti in zreducirati svoje zmogljivosti zaradi šibkega surovinskega zaledja in ekonomičnega izkorisčanja gozdov. Razen tega že sedaj obstoječa lesna industrija v Skofji Loki izkorisča svoje zmogljivosti le 50 %. Če bi ustanovili v Poljanski dolini nov obrat lesne industrije, bi se morale torej že obstoječe zmogljivosti skrčiti oziroma delno ukiniti. Ker pa je stanje gozdnih skladov prav v Poljanski dolini v okrajnem merilu najslabše — tu je veliko grmičevja in gozdov z nizko lesno zalogo — bo treba v bodoči sečnji lesa prav na tem področju.

Gradnja vodovodov se pravzaprav bliža koncu, le še v manjših vseh ga bo treba napeljati. Poroči pa so problemi v zvezi s kanalizacijo in zamenjavo že izrabljene električnega omrežja. Zelo pomembna bo tudi elektrifikacija zgornje dela Selške doline, kjer za sedaj še ni zavestna električna luč. To so vasi Davča, Potok, Osojnik, Zajrd, Torka, Danje in Ravne. Elektrifikacija se teh preostalih zaselkov pa lahko najbolj neposredno koristi dvigu življenjske ravni in krajšega prebivalstva.

Zelo zanimivo gospodarsko področje odpira Selški dolini turizem. Tu predvsem mislimo na povezavo s Primorje, na novo gradnjo ceste čez Petovo brdo in seveda tudi na cesto Jamnik-Dražgoše. Vendar so ceste le eno izmed vprašanj, ki jih je treba rešiti. Sem sodi seveda tudi izboljšanje zunanjne podobe vasi in naselij. Tudi prebivalci občine sami bodo morali v prihodnje pokazati več zanimanja za opremo tujih skupin. K izboljšanju vseh teh okoliščin, ki so tako lokalnega kot turističnega pomena, sodi seveda tudi gostinstvo in trgovska mreža. Med posrednimi nalogami ljudskega odbora je tudi izgradnja nova pekarne in mlečne prodajalne ter izpopolnitve klavnic za predelavo mesnih ždelkov.

INDUSTRIJA SE BO SE NADALJE RAZVIJALA

»Niko« iz Zeleznikov bo končno vendarle dobil nove tovarne ško prostore, ki bodo že na zunaj vzbujati pozornost mnogočasnika. Toda ne gre le za to. V novih tovarniških prostorih bo možno tudi povečati proizvodnjo in povišati brutoprodukcijo od sedanjih 300 milijonov na 1 milijardino.

Tudi Medzadržno lesno industrijsko podjetje predava rekonstrukcijo svojih zastarjelih strojev in naprav, da bi s tem dosegla boljšo kakovost usnja in tako postala konkurenčna ostalim podjetjem v državi.

Co torej upoštevamo brez dvoma velik gospodarski napredok komune Zelezniki po vojni in načrtu, ki jih imajo za prihodnje, se občanom Selške doline ne bo treba bati brezposelnosti, kot pred vojno, saj bo LIP Češnjica lahko pospissil do 600 delavcev, tovarna »Niko« do 500 ldt. V teh podjetjih si bodo občani lahko rezali debeliški kos kruha.

Kazalo pa bi bilo uporabljati pri teh gospodarskih naporih nekoliko več skupne prizadevnosti vseh občanov, saj je praksa že tolikokrat dokazala, da brez podpore in prizadevanja vseh, ni mogoče dosegati pomembnejših rezultatov.

Pri tem pa je treba poudariti, da tega ne bo mogoče narediti kar čez noč. Le s pametnim gospodarjenjem v okviru komunne, bodo uspehi leži in kritičnejši. Zato ni nepomembna stvar, katera ljudi bodo volili občani Zeleznikov v zbor proizvajalcev. Od tistih, ki bodo sprejeli dolžnost občinskega odbornika, bo v marsičem odvisna tudi nadaljnja gospodarska rast občine.

I. A.

PO SVOJI VOLJI

Ko so na 1. kongresu delavskih svetov Jugoslavije razpravljali o združevanju v gospodarstvu, so delegati kaj različno sodeli o delu organov zbornic in združenj. Nekateri so pri tem ugotavljal, da so ti organi za začetek dobro delati, da pa je v njihovem delu še mnogo pomankljivosti. Zlasti so kritizirali sestav organov nekaterih zbornic in strokovnih združenj, v katerih so v glavnem vodilni uslužbenci podjetij, medtem ko članov delavskih svetov skoraj ni. Delegati na kongresu so poudarili, da tak sestav nujno vpliva tudi na delo teh organov ter na njihov odnos do organov delavskega upravljanja v podjetjih.

Tako mnenje utemeljujejo tudi nekateri pojavi v zadnjem času. Nekateri upravní odbori, komisije ali celo posamezni člani teh organov strokovnih združenj so v razpravi o predlogu zakona o novi delitvi dohodka gospodarskih organizacij zastopali in izražali v imenu teh organov mnenja, v posameznih primerih povsem nasprotne od mnenj večine delavskih svetov v njihovih stroških. Tako so ravnali tudi nekateri predstavniki iz podjetij v kranjskem okraju. Na ta način so bili nekateri pristojni organi seznanjeni s povsem nasprotimi mnenji o predlogu zakona o novi delitvi dohodka, kakor pa ga imajo organi delavskega upravljanja v podjetjih, ki ta zakonski predlog pozdravljajo. Zakonski predlog vsebuje namreč načela, katerih uresničevanje bo omogočilo ustrenejšo stimulacijo tako za posameznika kot za podjetje in komuno, večjo samostojnost ter izdatnejšo materialno osnovno upravljanja podjetij in komun — skratka načela, ki jih že dolgo zavabimo. Toda posamezniki, ki predstavljajo svoje kolektive v organih združenj, so ta načela spregledali ter se zaustavili le pri nekaterih pomankljivostih, ki pa niso bistvene. Na ta način pa niso tolmačili mnenj svojih kolektivov, s katerimi se v posameznih primerih niso posvetovali. To pa ni pravilno, ker nasprotuje načelom upravljanja ter je tudi škodljivo. Tudi ti pojavi opozarjajo na potrebo po izpopolnitvi zakonskih predpisov o združevanju v gospodarstvu, ki naj zagotovijo delavskim svetom večji vpliv tudi v organib zbornic in združenj.

Z.

NA KOKRICI: PREŠIBKO ELEKTRIČNO OMREŽJE

Na predvolilnem zborovanju na Kokrici, ki je bilo 16. t. m., so se mogli volivci tega območja prepričati, kako koristni so taki sestanki ljudi, ki jih tarejo skupne težave.

Dasi udeležba ni bila kdovje kaj stvilna, so se volivci vseeno pogovorili o svojih težavah. Po bogatem perspektivnem planu, ki ga je analiziral tov. Arnež, so se volivci živahnno spustili v debato ter sklepali o mnogočem koristnem na tem področju. Med drugim so zahtevali poleg drugega predvsem boljše električno omrežje. Zato so volivci izvolili komisijo, ki naj na merodajan mestu poskrbi za okrepitev električne mreže, kajti Kokrica je v najbolj kritičnem času, t. j. ob večerih, praktično brez električne.

To pa tudi ni cudno, saj je bilo to omrežje napeljano v 1. 1939, v času, ko ni bilo niti en tretjino sedanjih potrošnikov električne energije. Spriča tega je razumljivo, da je napetost tako oslabila, posebno v zimskem času, ko primanjkuje vode, da je vsaka leščerba boljša kot električna razsvetljjava ter hkrati mogoči tudi radioaparati.

V upanju, da bo komisija, ki so jo volivci izvolili, našla razumevanje pri Elektro Kranj.

Polde Tomažič

DOBRO IN SLABO UREJENE GOSTILNE

Pred nedavnim je Svet za gospodarstvo in turizem Občine Kranj razpravljal o kulturni postrebljivosti gostov v gostiščih te občine. Poseljena komisija je pregledala 18 gostišč, gostiln in restavracij izven mesta. Svet se je strinjal s

poročilom komisije in predlagal, naj bi komisija vsa gostišča ponovno pregledala spomladji, pred pričetkom turistične sezone.

Komisija je ugotovila, da je bila na splošno postrebljiva dokaj hitra in razen nekaj primerov solidna. Tako postreblje je bilo čutiti v gostilni Marinšek, v gostilni v Zg. Dupljah, v »Gamsovecem gaju«, »Pri Majcu«, »Sibnik«, »Na jami« in še v nekaterih drugih. Slabša postreblja in izboljšava pa je bila v gostilni na Bistrici, na Bregu, »Pri Slavcu« in še v nekaterih primerih. Mimo tega je komisija ugotovila tudi nečiste prostore, steklenino, shrambo in kleti. Tudi sanitarije niso povsem v redu. Nečiste so bile tudi kuhinje in to predvsem v Bistrici, na Bregu, »Pri Kovaču« itd. V nekaterih gostilnah zahajajo v kuhinje tudi gostje, tam posedajo in popivajo, kar seveda ni prav. V nekaterih primerih točijo tudi slabo piščico, v nečistih in neprimerih steklenicah. Na Bistrici so nudili gostom šabeso v steklenicah še iz avstrogrških časov.

jp.

ZA BOLJŠO PLANINSKO PASO

Na planini Dol je KZ Kamnik pred jesenjo očistila 10 ha pašnika. — Posekali so grmovje in odstranili stare trhla drevesa, ki so ležala vse vprek. Na Dolu ima KZ Kamnik 3 pokrite staje za 70 glav živine, nasplohli pa oskrbuje z vodo dobro zavarovan vodovod. V lastnem planinskem domu so tri sobe s kuhinjo. Travnato rušo bodo pognojili z umetnim gnojem, da bo spomladji pognača bujna travava, na posebnem odsekcu pa bodo delali poizkušo z umetnim gnojenjem.

V BLEJSKI OBČINI GRADIJO STANOVANJA

Te dni so v Zagoricih pri Bledu pred zgradbo Skupnih prenocišč Park hotela začeli graditi štiri štiristanovanjske

bloki za oficirske družine z Bohinjske Belo. Oficirski stanovanjski paviljon na Bohinjski Beli ne more sprejeti vseh družin, zato so morali mnogi stanovati v zasebnih hišah na Bledu in v Bohinjski Beli. Z gradnjo prvih štirih zgradb bo nekajko olajšan stanovanjski problem na Bledu. 16 oficirskih družin bo dobile sodobno urejena stanovanja.

Prve štiri stavbe bodo predvidoma dokončane do prihodnje jeseni, za tem pa so v načrtu še trije bloki prav tako v Zagoricih.

J. B.

POSvetovanje o predlogu zakona o delitvi dohodka

Fredlog zakona o novi delitvi dohodka naši delovni ljudje še vse premalo poznavajo. Zato bo ObSS na Bledu organizirala širše posvetovanje za delavce in uslužbence, tako da se bodo z novim osnutkom zakona lahko podrobnejše seznanili. Razen tega pa ObSS pripravlja take razgovore o zakonskem predlogu tudi po podjetjih.

LOV NA DENAR

Za slovenski film »Ne čakaj na maj« je bilo preteklo soboto v Naklem pri Kranju nenevadno mnogo zanimanja — pa tudi vstopnilo jo bila nenevadna. Sedeži v prednjih vrstah, ki so doslej veljali 30 din, so se tokrat podražili na 50 din, medtem ko so bili ostali sedeži še za 10 din dražji. Priklopni sedeži (beri: kuhinjski stoli hišnika in tisti, ki so jih prinesli gledalcem s seboj) so bili tudi po 60 din.

Za opomine potnikov pa ima mladina le gluhu ušes. Se več: v svoji objestnosti si na račun potnikov, kdaj pa kdaj privoči celo neokusne šale. — Morda bi kranjski učni zavodi, ki jih obiskujejo v pretežni meri starejši ljudje, ki so po 8-urnem delu bolj all manj utrujeni, postajati na hodniku, medtem ko sami udobno posedajo.

Za opomine potnikov pa ima mladina le gluhu ušes. Se več: v svoji objestnosti si na račun potnikov, kdaj pa kdaj privoči celo neokusne šale. — Morda bi kranjski učni zavodi, ki jih obiskujejo v pretežni meri starejši ljudje, ki so po 8-urnem delu bolj all manj utrujeni, postajati na hodniku, medtem ko sami udobno posedajo.

S. S.

beležka

Za slovenski film »Ne čakaj na maj« je bilo preteklo soboto v Naklem pri Kranju nenevadno mnogo zanimanja — pa tudi vstopnilo jo bila nenevadna. Sedeži v prednjih vrstah, ki so doslej veljali 30 din, so se tokrat podražili na 50 din, medtem ko so bili ostali sedeži še za 10 din dražji. Priklopni sedeži (beri: kuhinjski stoli hišnika in tisti, ki so jih prinesli gledalcem s seboj) so bili tudi po 60 din.

Janez Mlakar

ODMEV ORTOBRSKE REVOLUCIJE NA GORENJSKEM

ŽELEZNIČARSKA STAVKA 1920. LETA

(Nadaljevanje)

Druži kongres KPJ, ki je bil leta 1920 v Vukovaru, je ugotovil, da predstavljajo železničarji veliko silo. Na ta kongres smo poslali dva delegata z Jesenic, in sicer Janeza Smoleja in Teneta Verglja. Na zborovanju v delavskem domu sta nam potem obtovarila govorila o pomenu kongresa. Vse to je bilo za nas novo in bili smo zelo navdušeni, ko nam je tovarš Smolej pripovedoval, kakšne množice so zastopali delegati. Ko je izbruhnil železničarski štrajk, smo kovinarji sklenili, da po svojih močeh podpremo železničarje. Prvega zborovanja železničarjev na postaji smo se v velikem številu udeležili tudi delavci iz tovarne. Glavna govornika na tem shodu sta bila skladničnik Mlakar in uradnik Weit. Navzoči so udrihali po dr. Kotroču, ministru železnic, vendar kakega pametnega sklepa nismo spravili skupaj. Tako smo dva tedna hodili na postajo, ni nam pa prišlo na misel, da bi železničarje podprli z vsespolno stavko.

Tretji teden je na Jesenice pripeljal prvi vlak z četjo vojakom, ki je štela 70 mož. V lokomotivu sta dva vojaka z nasajenimi bajoneti pazila na strojvodijo in kurjača, da ne bi med potjo ušla. Ko je vlak počasi vozil na postajo, so vsi Jesenčani drli proti kolodvoru in tudi mnogi delavci so pustili delo v tovarni in priteleki pred postajo. Vojaki so najprej postavili pred vlak težko strelnjico, zravnali pa 10 mož. Med vojaki ni bilo oficirjev, samo nadređeni in kaplari so nas lepo prosili, naj se razidemo. Ker se za njihove besede nismo zmenili, so nas začeli počasi potiskati proč od vhoda, potem pa razganjati proti Hrušici in Javorniku. Seveda to n' možimo, bilo je mnogo vpitja, kletvij, zmerjanja in suvanja. Kar nas je bilo mlajših, smo samo čakali, da nam bo kdo dal znak, naj se lotimo vojakov. Mnogi smo imeli pri sebi težke pištote tipa »Steuer« ter polne čevlje nabojev.

Toda znaka za udar ni bilo in množica se je končno umaknila. Potem smo se zbrali na dvorišču delavskega doma in so med seboj prepričali, kaj naj storimo. Železničarje je govoril Mlakar, ki je pozival navzoče, naj ohranijo mirno kri. V tem smislu je govoril za nas Tone Znidar kot predsednik KPJ Jesenice. Tovariš Pintar, Bergman in še nekateri drugi mlajši pa so bili za to, da se vojakov lotimo in jih poženemo s postajo.

Tisto noč nismo spali. Hodili smo okrog in delali načrte. S tov. Zupanom sva šla v gostilno pri »Peklarje«, kjer je stanovalo 20 vojakov, s katerimi smo se dobro poznali. Bili so večinoma doma iz kranjskega okraja. Pojasnila sva jim položaj ter jih vprašala, če bi hoteli sodelovati v naši borbi. Fantje so brez oklevanja pristali. Lovro Perič iz Senčurja nama je povedal, da lahko dobimo pet strojnih pušč, več zabojev munitcije, puške in ročne granate.

Z Zupanom sva o tem nemudoma obvestila naše vodstvo, to je Znidarja in Smoleja, vendar se ta dva z načrtom nista strinjala, če da bo padlo preveč žrtev.

Zupan, Golbi in meni ta odgovor ni bil všeč. Golbi je rekel, da ima doma v Podbrezjah še precej ročnih bomb ter da jih bo prinesel na Jesenice. Bergman, Manfredo in Sitička so predlagali, naj porušimo železnički most v Zirovnici. Seveda pri naših pogovorih nismo bili dosti oprezni in zadava

se je razvedela. Most so močno zastražili. Vojaštvu v pomoč so se ponudili še jesenški nacionalisti — poznejši orjunaši. Ti so se zbrali ponovno v telovadnicu bivše nemške šole ter tam sklepali, kako bi preprečili naše načrte.

Končno je režimu le uspelo zlomiti železničarje. Potem smo se med seboj prepričali, kdo je kriv. Dolžili smo naše vodstvo (Smoleja, Znidarja in Bahuna), ker nam je branilo, da nismo napadli vojakov, zavzeli vlaka in se z njim odpeljali proti Ljubljani. To pot bi se nam pridružili še drugi delavci, seveda z orožjem, in štrajk bi se drugače končal.

VOLITVE V KONSTITUANTO ISTEGA LETA

Vladajoči krogi so leta 1919 prav dobro vedeli, da ne smejo pustiti množic na volitve, ker je bil že preveč blizu Veliki oktober. Treba je bilo stvar zavleči, da si opomorejo omajane meščanske stranke.

Ko so bile volitve leta 1920 mimo, so bili meščanski politiki zelo razočarani. Nova komunistična stranka je namreč dobila četrtna milijona glasov in s tem 59 mandatov v skupščini. Zanimivo je bilo poslušati razne vaške in tudi mestne politike, ki so že pred volitvami z gotovostjo računali na zmago reakcionarnih strank. Za vaške občine so trdili naslednje: polovico glasov bodo dobili klerikalci, manjšo polovico samostneži, nekaj demokrati, ne-

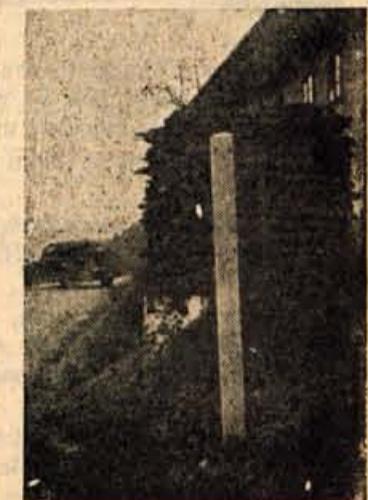
kaj socialisti, komunisti pa nič. Toda obrnilo se je. V občini Šenčur je bil takle izid: SLS 210, samostneži — kmetje 110, »mogočna« demokratska stranka 12, socialisti 36 in komunisti 84 glasov. Na ta izid vaški politiki niso računalni. Najbrže so prespali Veliki oktober.

Približno tako kot v Šenčuru so se odrezali napredni delavci tudi v drugih gorenjskih občinah v Križah, Goričah, Stari Loki ter v bohinjski in gornjesavski dolini. Stari meščanski stranki, liberalna in klerikalna, sta morali s tistim dnem računati na novo politično silo, na napredno stranko delavskega razreda.

(Se nadaljuje)

KAMENSKI SPOMINE

Pred Ze'ezniki in Selcami je vas Studeno. Vendar se pravzaprav ne ve, kje se vas konča

ozioroma začne. Koli, ki so namenjeni za table, ki bi označevalo začetek in konec vasi, stoijo prazni. Po izjavah občanov so table z napisom Studeno pred nedavnim odstranili. Zakaj? — Verjetno zaradi konspiracije.

Š VEČ MLADINE IN DELAVCEV V DRUŠTVO

Telesnovzgojna dejavnost v Selški dolini še ni zadovoljiva

V Selški dolini delujejo dve društvi »Partizani«, v Železničkih in Selcah. Prvo ima že večletno tradicijo, medtem ko so v Selcah še pred kratkim ponovno pričeli z delom, ko so izvolili novi namesto starega odbora, v katerem je bilo vse preveč osebnih trenj ter premalo želja in skupnih naporov za napredek telesne vzgoje. Upati je, da bo sedaj društvo, ki je bržko nabralo novih moči, z večjim poletom zastavilo svoj delovni program.

V Železničkih delujejo v okviru Partizana štiri sekcije: nogometna, namiznotenška, smučarska in telovadna. Medtem ko prve tri kar dobro delajo pa za te-

lovadno sekcijo tega ne bi mogli trditi. Predsednik Partizana v Železničkih tovariš Matevž Smid meni, da je vzrok nedelavnosti telovadcev predvsem v pomanjkanju vaditeljskega kadra. Seveda ima pri tem odločilno vlogo tudi edina dvojana v Železničkih, ki jo uporablja za vse, pa tudi za telesno-vzgojno dejavnost. Da bi pionirjem, pionirkam, mladincem in mladinkam ter članicam omogučili v prihodnje telovadbo pod res strokovnim vodstvom, so sklenili povabiti na lastne stroške vaditelja iz Kranja, ki naj bi v tednu dni kolikortoliko usposobil vaditelje iz Železničnikov, ki bi potem posredovali svoje znanje telovadcem.

Sicer pa so pionirji — nogometniki iz Železničnikov dosegli prav lepo uspehe, saj so

se v okrajnem tekmovaljanju uvrstili na drugo mesto. Tudi mladinci so dobrni in v

letašnji tekmovalni sezoni niso izgubili tekme.

Partizan v Selcih pa je v bolj nezavidsnem položaju. Novi odbor se bo moral

Polfinalni turnir v Kranju

Kranj, 25. oktobra.

Danes bo v Kranju v sejni dvorani OLO Kranj otvoritev polfinalnega turnirja za državno šahovsko prvenstvo, ki bo trajal skoraj mesec dni. Da je organizacijo tega turnirja SZJ zaupala SD Kranj, ni slučaj, temveč lo priznanje kranjskim šahistom za njihove doseganje uspehe, ki prav v tem času praznujejo 25-letnico svoje delovanja.

Na turnirju bodo sodelovali: mednarodna mojstra Puc in Bertok, mojstri S. Vučovič, Tot, Bidev in Lukšić, mojstrski kandidati Bradvarevič, Smalbegovič, Miličević.

Z mojstrskim znanjem
VINKO CUDERMAN

vč, Cuderman, Bulat, Črepinšek, Nikolič, Sofrevski, Smederevac in Tomšič.

Z liste udeležencev vidimo, da na turnirju sodelujejo tudi dva domačina: Puc in Cuderman. Prav gotovo bo zaradi tega turnir za vse Gorenje še mnogo bolj mikaven. Ker pa so moči vseh sodelujočih dokaj izenačene, je težko reči že danes, kdo bo med prvimi štirimi, ki bo imel potem tudi pravico potegovati se za naslov najboljšega v državi. Upamo in želimo, da bosta naša predstavnika tudi letos uspešna in tako samo potrdila uspehe, ki sta jih dosegla lani.

FaBo

ATLETSKI MNOGOBOJ NA BLEDU

V nedeljo bo na Bledu zanimiv atletski mnogoboj, ki ga je razpisala Gorenjska smučarska podzveza Kranj. Tekmovanje se bodo lahko udeležili vsi člani smučarskih klubov, društev in sekcij TVD »Partizan«. S tem mnogobojem bodo gorenjski smučarji počazali, koliko so se med poletjem pripravili za svoje nastope na snežnih poljanah. Tekmovanje bo na igrišču TVD »Partizan« Bled ob 9.30 uri. Po končanem atletskem mnogoboju pa bodo imeli vsi sodelujoči tudi svoj prvi sestanek pred pričetkom letošnje zimske sezone.

MALÍ ROKOMET

Za Gorenjsko prvenstvo sedem tekmecev

Z letosnjem sezono je pričela s tekmonanjem v malem rokometu tudi Gorenjska rokometna podzveza. Tekmovanje je zasejaj omejeno le na ligo, v kateri tekmujejo člani za naslov gorenjskega prvaka. — Iz razgovora s sekretarjem podzveze pa smo zvedeli, da bodo spomladi tekmovali tudi članice za naslov najboljše kipe na Gorenjskem. Ligo bo enotna, zmagovalec pa bo imel možnost plasmana v republiško ligo. Na žalost pa mladinci še ne bodo imeli svoje lige, ker v društvinah še ni zastonoga števila članov.

Članska moštva so odigrala že tretje kolo. Trenutno vodi ekipa »Planike«, ki se je do sedaj pokazala kot favorit št. 1 za najboljše moštvo. Drugi je »Storžič« z Golnika, ki je v tretjem kolu nepričakovano zgubil z ekipo »Partizana« iz Tržiča.

Po tretjem kolu je razvrstitev moštov naslednja:

Planika	3	3	0	0	74:37	6
Storžič, Golnik	3	2	0	1	59:34	4
Partizan, Tržič	1	1	0	0	22:16	2
Mladost II.	3	1	0	2	39:49	2
Sava	3	1	0	2	41:60	2
Borec	1	1	0	1	15:21	0
IKS Iskra	2	0	0	2	16:41	0

M.

gorenjske bodice

No, pa so volitve v občinske zbore za nami. Kar dobro smo jih opravili, lahko bi jih pa še bolje. S tem v zvezi: pa naj nekoliko pograjam volilne imenike, ki v mnogih primerih niso bili popolni. Del krive za to pomanjkljivost nosijo uslužbenci občinskih ljudskih odborov, ki so imeli na skrb izpopolnjevanje volilnih imenikov, medtem ko dom drugi del krivide naprili tistim volilnim upravičencem, ki so niso pravočasno pozandimali, če so vpisani v volilne imenike. — Tudi nekateri volilni odbori na volilnih niso zadovoljito opravili svoje naloge. Napačno ali pa pomanjkljivo so namreč tolmačili volivcem, kako naj izpolnijo glasovnice.

△ Ondan sva se z Revjetovim Lipetom domenila, da bova prešnjava Cerkev. Pa sva jih res. Koj ko sva pribrenčala na cilj, sva ugotovila, da azijska grpa tudi Cerkevjanom ni prizanesla. Seveda pa to Cerkevjanom ni niti najmanj po godu; navsezadnje azijska grpa lo ni kar tako... Pa je Lipet tako zapečatil razmišljanje o grpi: »Prav jim je, da jih azijska grpa, onegavi. Zakaj pa niso z domačo zadovoljni!«

△ Tistekrat sem se tudi hudo zamislil nad stanovanjsko stisko. Nekaj časa sem tuhal, na koncu sem pa le pogrunatal način, kako bi se dalo stanovanjsko stisko pregnati iz Cerkevje. Za zadružnem domom stoji stojna lopa Kmetijske zadruge Cerkevje. Pravijo, da so načrte in lopo že trikrat preonegavili. To pa še ni najhujše. V glavo se mi je zapisači misel, kako bi bilo, če bi naposlедu vrhnjo etažo še enkrat preonegavili in iz nje napravili več samskih sob. Pravijo, da bi taka preuredivitev koščala komaj 16 milijonov dinarjev. To bi bila hkrati tudi edina možnost, da bi bil vrhnji del sploh uporaben.

△ Ali že veste, da imajo v Cerkevje četvorčke? Zakaj pa

Vas pozdravlja Vaš

BODICAR

